

Christian Harlang
Advokat (H)
Taarbæk Strandvej 18,1. sal
2930 Klampenborg
Tlf. 3312 20 62
Mail: cha@harlanglaw.dk

Christian F. Jensen
Advokat (L)
Øverødvej 5,2. sal
2840 Holte
Tlf. 45 87 17 17
Mail: cfj@bonnoradvokater.dk

Østre Landsret, 24. afdeling
Bredgade 59
1260 København

J.nr. 600096
CFJ/CHA

PROCESSKRIFT 31

(14. februar 2018)

i sagen B-3448-14

- (1)
- (2)
- (3)
- (4)
- (5)
- (6)
- (7)
- (8)
- (9)
- (10)
- (11)
- (12)
- (13)
- (14)
- (15)
- (16)
- (17)
- (18)

(19)

(20)

(21)

(22)

(23)

(v/ advokat Christian Harlang for samtlige, og advokat Christian F. Jensen for sagsøgerne 2 - 4, 6 - 15 og 17 - 23)

mod

Forsvarsministeriet,
Holmens Kanal 42,
1060 København K
(Kammeradvokaten
v/ advokat Peter Biering)

Afhøringen d. 9. februar 2018 af ambassadør Torben Gettermann samt sagens udvikling i øvrigt giver sagsøgerne anledning til at anføre følgende, idet det hidtidige processtof fastholdes i dets helhed:

Sagsøgerne anmoder herved landsretten om at tillade afhøring af fhv. Forsvarsminister Søren Gade.

Ambassadør Torben Gettermann afgav under afhøringen i landsretten d. 9. ds. forklaring, hvoraf bl.a. følgende fremgik:

Gettermann var ambassadør i Bagdad i tidsrummet fra maj 2003 - juni 2005, dvs. også på det tidspunkt i november 2004, hvor operation Green Desert fandt sted og derved også i månederne forud herfor.

Det fremgik, at forsvarsminister Søren Gade var på besøg hos de danske militære installationer, så vidt Gettermann kunne erindre: i september måned 2004. Den afhørte oplyste, at i det hvert fald var inden "...vores hotel

blev bombet i oktober." Forespurgt hvad den lokale danske ledelse havde oplyst om den militære situation og herunder omfanget af samt igangværende udvikling af sekteriske konflikter mellem shia-militsen og den lokale sunni-minoritet, forklarede ambassadøren, at disse emner blev behandlet mellem den lokale militære ledelse og forsvarsminister Søren Gade, uden deltagelse af ham selv eller andre fra Danmarks diplomatiske repræsentation i Bagdad, der fungerede i en separat civil søjle i.f.t. Udenrigsministeriet i København.

Søren Gade ønskes afhørt over følgende tema:

Indholdet af orienteringen fra den militære ledelse til Gade under hans besøg hos de danske tropper i Basra i efteråret 2004 mht. følgende:

- a) Udviklingstendenserne m.h.t. den dengang igangværende sekteriske konflikt i Basra området mellem shia-majoriteten og sunni-minoriteten.
- b) Risikoen for, at Danmark kunne blive involveret i sekteriske opgør.
- c) Seneste erfaringer og forudsigelser vedrørende shia-militsens adfærd overfor irakere tilhørende sunni-minoriteten.

Det bemærkes, at da Østre Landsret d. 25. januar 2017 (jf. E I 328) traf afgørelse om at afskære sagsøgerne fra at afhøre den fhv. forsvarsminister Søren Gade om hans kendskab til forholdene i de irakiske fængsler på tidspunktet for operation Green Desert (jf. sagsøgernes anmodning af 15. juli 2015 (E III 551)), havde Forsvarsministeriet oplyst, jf. *ibid.*, 3. afsnit, at:

"...operative beslutninger vedrørende operation Green Desert blev truffet af den militære ledelse i den danske bataljon i Irak, der refererede til Hærens Operative Kommando og Forsvarskommandoen, hvilke kommandoer har udarbejdet magtanvendelsesdirektivet. Endvidere er henvist til, at alle relevante ministersvar vedrørende sagen er fremlagt, og at der vil ske afhøring af repræsentanter fra Forsvarskommandoen og Forsvarsministeriet."

Landsretten traf bestemmelse om at afvise afhøring af den fhv. minister som anført overflødig bevisførelse *"Henset til begrundelsen for anmodningen og til det af sagsøgte anførte..."*, uanset at pågældende emne klart er relevant for sagen om

den danske stats ansvar for tortur.

Det bemærkes, at de temaer, Søren Gade på baggrund af ambassadør Torben Gettermans forklaring d. 9. februar 2018 hermed ønskes afhørt om, ikke er de samme som landsretten traf afgørelse om d. 25. januar 2017, og er i betragtning af den mangelfulde sagsoplyning, der foreligger pr. d.d., centralt relevant for blotlæggelse af den viden som det sagsøgte Forsvarsministerium var i besiddelse af i efteråret 2004, forud for Operation Green Desert, der fandt sted i november samme efterår.

Forsvarsministeriet **opfordres (37)** endvidere til snarest at oplyse følgende:

1. de nøjagtige datoer for Søren Gades besøg, angiveligt i sidste halvdel af september begyndelsen af oktober 2004 og
2. oplysning om hvilke medarbejdere, fra Forsvarsministeriet samt de herunder henhørende Hærens Operative Kommando og Forsvarskommandoen var tillige tilrejt Basra i forbindelse med ministerens besøg og
3. de skriftlige orienteringer som ministeren modtog umiddelbart forud fra son afrejse fra Danmark og under besøget.

Yderligere processtof forbeholdes i øvrigt.

København, d. 14. februar 2018

Christian Harlang
Advokat (H)

Christian F. Jensen, e.o.
Advokat (L)